

Palliativt Videncenter
www.pavi.dk

Forskernetværk
4. november 2009

Rikke Vittrup
Cand.scient.soc., projektmedarbejder,
Palliativt Videncenter

Disposition

1. Kort præsentation af mig
2. Præsentation af Palliativt Videncenter – formål mv.
3. Opgaver – kortlægning og andre projekter
4. Udfordringer i fremtiden

Præsentation

- Sociolog, 2005
 - Sygdom- og sundhedssociologi
- Center for Sammenhængende Forløb, Professionshøjskolen Metropol, 2005-2009
 - Udviklingskonsulent; udvikling og uddannelse
- Palliativt Videncenter, 2009-2011
 - Projektmedarbejder; opbygning og kortlægning

2. PRÆSENTATION AF PAVI

Palliativt Videncenter 2009-2011

Samarbejde mellem:

- Dansk Selskab for Palliativ Medicin
- Foreningen for Palliativ Indsats i Danmark
- Hospice Forum Danmark
- Ledere af hospicer, palliative team og – enheder i Danmark
- Kræftens Bekæmpelse (1,5 mio.)
- TrygFonden (8 mio.)

Baggrund

Baggrund for videncenteret?

- Lokal variation
- Skabe synlighed og faglig udvikling af feltet som helhed
- Grundlag for en langsigtet udvikling af feltet
- Sætte skub i udviklingen

PAVIs formål og målgruppe

- Formål: At sikre udvikling, høj faglig kvalitet og spredning af viden i den samlede palliative indsats (...) og fremme samarbejde og erfarings- og vidensudveksling mellem alle aktører inden for det palliative område i DK
- Målgruppen: Alle professionelle i det palliative felt i Danmark (praktikere, undervisere og forskere)

Bemanding

- December 2009: Ansættelse af videncenterchef
- Januar 2009: Ansættelse af projektmedarbejder
- Juni 2009: Ansættelse af studentermedhjælpere
- August 2009: Ansættelse af webredaktør
- September 2009: Ansættelse af projektmedarbejder

Palliativt Videncenter efterår 2009

Rikke Vittrup, projektmedarbejder, Christina Stjärnqvist, webredaktør
Maria Hansen, Karen-Inge Kartoff, Simon Hansen, Sara Hagström
studentermedhjælpere, Jorit Tellervo, projektmedarbejder, Karen Kjeldsen,
praktikant, Helle Timm, chef.

PAVI's Bestyrelse

Tove Vejlgaard, overlæge, Johanne Bratbo, centerleder, Mogens Hørder, seniorrådgiver (formand), Gurli Martinussen, direktør i TrygFonden, Tove Videbæk, "De Fem"

3. PAVI'S OPGAVER

PAVI's hovedopgaver

- Indsamling og formidling af eksisterende viden
 - Hjemmeside
 - Konferencer m.v.
- Koordinering og formidling af igangværende initiativer – og synspunkter, nationalt og internationalt (DMCG-PAL, uddannelse, organisatoriske og faglige initiativer)
- Kortlægning af den palliative indsats i DK
- Andre forsknings- og udviklingsprojekter

Velkommen til Palliativt Videncenter

PAVI er et nationalt center, der har til formål at sikre udvikling, høj faglig kvalitet og spredning af viden i den i det palliative felt i Danmark.

Palliativguiden

» Se hvor i landet de forskellige institutioner befinder sig

Nyheder

24.09.2009 | **Ny projektleder** Palliativt Videncenter har pr. 1. september ansat sygeplejerske Jorit Tellervo i tre ...

28.08.2009 | **Læger ved for lidt om smertelindring af døende** Er du uheldeligt syg, ved de færreste læger, hvad de skal stille op. Derfor ender ...

21.08.2009 | **12,5 millioner kroner til forskning i palliativ indsats** Kræftens Bekæmpelse har afsat 5 millioner kr. til projektstøtte. 7,5 mio. kr. til et ...

[Læs mere »](#)

Kalender

01
OKT

01.10.2009 | **Palliation - set i et bredt perspektiv** Landskursus.

15
OKT

15.10.2009 | **4th International Trondheim Conference on Palliative Care** Palliative Care: Treatment, research and organisational issu...

22
OKT

22.10.2009 | **Nyt om ældre** Tema: Uheldelig sygdom, død og lindring.

[Se flere kalenderarrangementer »](#)

Nyheder

Her kan du tilmelde dig vores nyhedsbrev

Indtast navn:

Indtast mail:

[Tilmeld nyhedsbrev »](#)

Palliativt Videncenter

Byder velkommen til den nye hjemmeside. Siden er under opbygning.

Forskning og Udvikling

Her kan du bl.a. finde information om den nyeste forskning inden for det palliative felt.

Tilmeld dit arrangement

– og få det på hjemmesiden

Du er her: [Forsiden](#) > [Forskning og udvikling](#) > Projekter

Forskning og udvikling

≡ Projekter

» Opload projekt

» Forskningsnetværk

Palliative home care for cancer patients in Denmark, 2009

Kontaktperson: Mette Asbjørn Neergaard
Institution: Århus Universitet
Telefon: 8942 1111
E-mail: au@au.dk

Start dato: 01.10.9999
Adresse: Nordre Ringgade
Nummer: 1
By: 8000 Århus C

Link til projektet:http://www.dadlnet.dk/app/plsql/dmb_phd.phd?v_phd=1591

Beskrivelse: Mette Asbjørn Neergaards ph.d. afhandling omhandler palliativ behandling i den primære sektor. Det overordnede formål er evaluering af palliativ behandling på basisniveau og i den primære sektor generelt med særligt fokus på praktiserende læger og hjemmesygeplejersker og deres samarbejde med den sekundære sektor samt deres relation til patient og pårørende. Afhandlingen bygger på 5 artikler, der hver især undersøger såvel pårørendes som professionelles erfaringer ved hjælp af fokusgruppeinterview og spørgeskemaer. Hovedfund: Der er behov for forbedringer i sundhedspersonalets organisering, hvilket fx kommer til udtryk i manglende viden eller mangelfuld kontakt med patient og

Kontakt

Palliativt Videncenter
pavi@pavi.dk

Du er her: [Forsiden](#) > [Forskning og udvikling](#) > [Projekter](#) > Opload projekt

Forskning og udvikling

≡ Projekter

» [Opload projekt](#) » [Forskningsnetværk](#)

Opload projekt

*Felter markeret med * skal udfyldes*Projektets titel* Kontaktperson* Institution* Vej:* Nr* Postnr.: By* Telefon:* Email:*

Startdato:*

1

Januar

2009

Beskrivelse*: Link til projektet: Vedhæft projekt:

Gennemse...

Opload

Kontakt

Palliativt Videncenter

pavi@pavi.dk

Du er her: [Forsiden](#) > Uddannelse

Uddannelse

- » Nationale uddannelser
- » Internationale uddannelser
- » Arbejdsgrupper og netværk
- » Projekter om uddannelse og palliation

Uddannelse

Palliativt Videncenter vil i de kommende år bidrage til at skabe et overblik og til udveksling af viden, ideer mv. i forhold til uddannelse og palliation.

» **Nationale uddannelser**
Det samlede nationale uddannelsesudbud i palliation

» **Internationale uddannelser**
Internationale uddannelsesudbud i palliation.

» **Arbejdsgrupper og netværk**
Regionale og nationale arbejdsgrupper og netværk, der arbejder med uddannelse og palliation

» **Projekter om uddannelse og palliation**

Du er her: [Forsiden](#) > [Uddannelse](#) > [Nationale uddannelser](#) > [Læger](#)

Uddannelse

» Nationale uddannelser

- » Sygeplejersker
- » Social- og sundhedsassistenter
- » Social- og sundhedshjælpere
- » Fysioterapeuter
- » Læger ←
- » Præster
- » Socialrådgivere
- » Psykologer
- » Musikterapeuter
- » Frivillige
- » For alle
- » Kurser/efteruddannelse på hospice/palliative afd.

» Internationale uddannelser

» Arbejdsgrupper og netværk

» Projekter om uddannelse og palliation

Læger

Uddannelse af speciallæger til palliativ behandling.

Et samarbejde mellem de fem nordiske landes foreninger for palliativ medicin. Efteruddannelsen er tilrettelagt som målrettet teoretisk specialundervisning bestående af 6 moduler over en periode på to år.

Efteruddannelsen er udviklet til læger med relevante kliniske specialer og med behov for ekspertise i palliativ medicin på specialistniveau. Kursets mål er at kvalificere læger til arbejde som ansvarsbærende rådgivere på heltid i et specialiseret behandlingsmiljø og med ansvar for et betydeligt antal palliative patienter.

Se aktuelle hold

Nordic Specialist Course in Palliative Medicine

Master i humanistisk palliation

Uddannelsen giver dig viden om, hvordan man ud fra et etisk og videnskabeligt udgangspunkt drager omsorg for og plejer syge og døende, fx gennem lindrende smertebehandling. I løbet af uddannelsen får du undervisning i emner inden for fx gerontologi, psykologi og etik samt døden set ud fra et samfundsmæssigt og kulturhistorisk perspektiv. Du får desuden et indblik i humanistiske forskningsmetoder og videnskabsteori.

Masteruddannelsen henvender sig til ansatte på hospice, plejehjem og hospitaler, der allerede arbejder med eller har interesse i at arbejde med det palliative område.

Kontakt

Palliativt Videncenter

pavi@pavi.dk

Telefon: 3038 2302

Du er her: [Forsiden](#) > Kalender

Kalender

» [Kalender](#)» [Tilføj arrangement](#)

Kalender

03
NOV

Palliativ Kommunikation

Arrangør: Sankt Lukas Hospice**Dato:** 03.11.2009**Tid:** 01:00**Sted:** Sankt Lukas Stiftelsens Refugium**Adresse:** Sognevej 15, 0 3250 Gilleleje**Pris:** 6.800 kr. for enkeltværelse m. bad/toilet. prisen dækker forplejning og kursusmateriale.**Beskrivelse:** 4 dages internatkursus med i alt 27 undervisningstimer fra 3. november til og med 6. november.

Målgruppen er sygeplejersker med erfaring i palliation i primær- og sekundær praksis.

Formålet er at træne samtaler, som kan fremme givende kommunikation med uhelbredeligt syge og døende patienter; at formidle redskaber som kan fremme kommunikation og samarbejde mellem patienter, pårørende og professionelle.

Samtalerne bygger på teoretiske begrundelser for god samtalepraksis og tager afsæt i hospicefilosofiens værdier og etik.

Der undervises i:

den anerkendende samtale, den langsomme samtale, den

Kontakt

Christina Stjærnvist

cs@pavi.dk

Telefon: 3038 2310

Du er her: [Forsiden](#) > [Kalender](#) > Tilføj arrangement**Tilføj arrangement**» [Kalender](#)» [Tilføj arrangement](#)**Tilføj arrangement***Felter markeret med * skal udfyldes*Titel på arrangement* Arrangør Kontaktperson* Navn* Telefon:* Email:* Dato (dd.mm.åååå): Start Dato:* Slut dato:* Tidspunkt*: Fra: Til: Beskrivelse* **Kontakt****Christina Stjärnqvist**

cs@pavi.dk

Telefon: 3038 2310

Velkommen til Palliativt Videncenter

PAVI er et nationalt center, der har til formål at sikre udvikling, høj faglig kvalitet og spredning af viden i den i det palliative felt i Danmark.

Palliativguiden

» Se hvor i landet de forskellige institutioner befinder sig

Nyheder

24.09.2009 | **Ny projektleder** Palliativt Videncenter har pr. 1. september ansat sygeplejerske Jorit Tellervo i tre ...

28.08.2009 | **Læger ved for lidt om smertelindring af døende** Er du uheldeligt syg, ved de færreste læger, hvad de skal stille op. Derfor ender ...

21.08.2009 | **12,5 millioner kroner til forskning i palliativ indsats** Kræftens Bekæmpelse har afsat 5 millioner kr. til projektstøtte. 7,5 mio. kr. til et ...

[Læs mere »](#)

Kalender

01
OKT

01.10.2009 | **Palliation - set i et bredt perspektiv** Landskursus.

15
OKT

15.10.2009 | **4th International Trondheim Conference on Palliative Care** Palliative Care: Treatment, research and organisational issu...

22
OKT

22.10.2009 | **Nyt om ældre** Tema: Uheldelig sygdom, død og lindring.

[Se flere kalenderarrangementer »](#)

Nyheder

Her kan du tilmelde dig vores nyhedsbrev

Indtast navn:

Indtast mail:

[Tilmeld nyhedsbrev »](#)

Palliativt Videncenter

Byder velkommen til den nye hjemmeside. Siden er under opbygning.

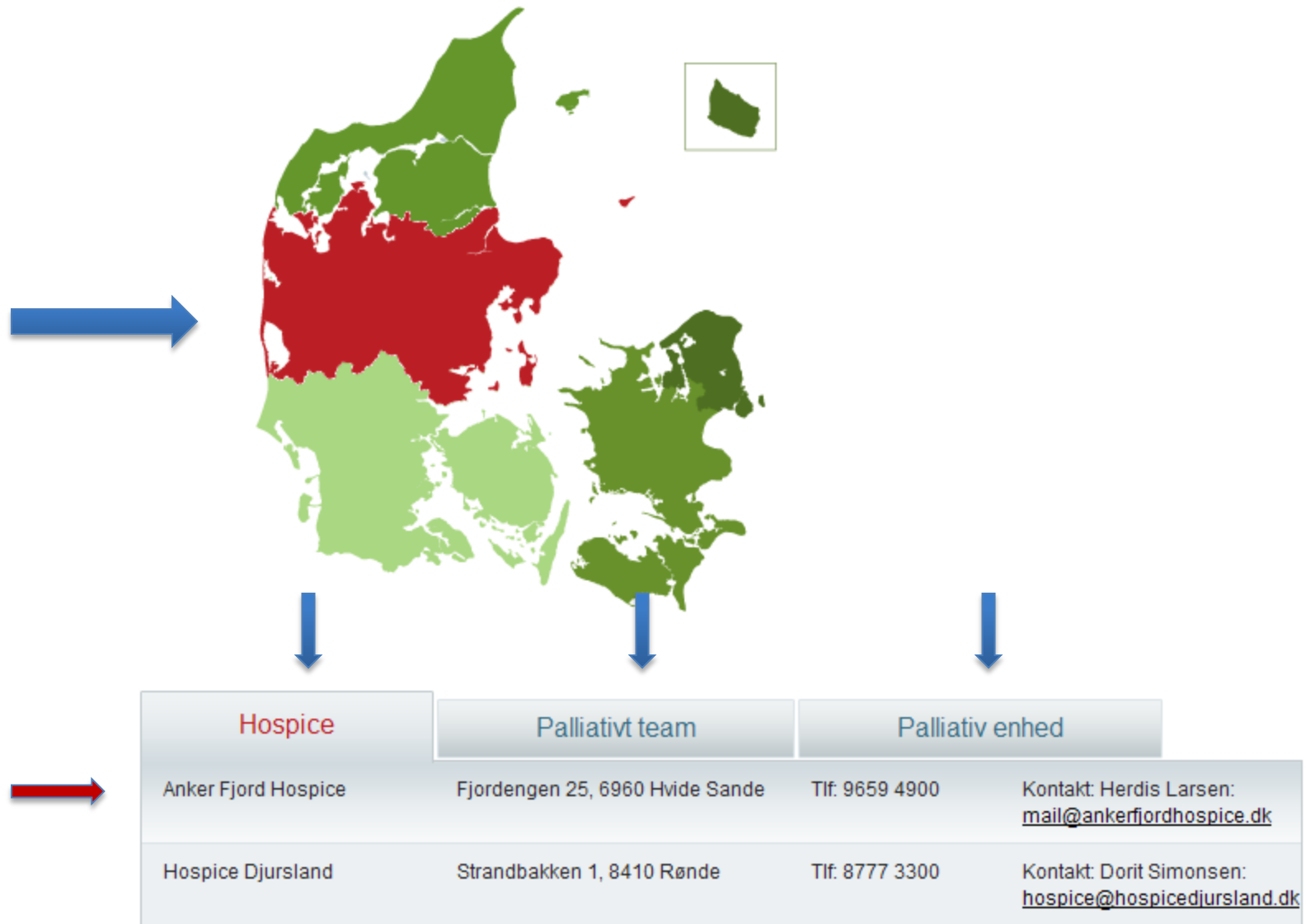
Forskning og Udvikling

Her kan du bl.a. finde information om den nyeste forskning inden for det palliative felt.

Tilmeld dit arrangement

– og få det på hjemmesiden

de i alt 55 enheder, der indes på specialisnivea. I Av gennemfører i 2009 en systematisk kortlægning af det samlede udbud (på institutionsniveau) af palliativ indsats i Danmark. Ved udgangen af 2009 vil guiden således også omfatte en nærmere beskrivelse af de enkelte institutioner og på tværs af dem.

Du er her: [Forsiden](#) > [Forskning og udvikling](#) > [Forskningsnetværk](#)

Forskning og udvikling

» Projekter

» Forskningsnetværk

- » [Arkiv 2008](#)
- » [Arkiv 2007](#)
- » [Arkiv 2006](#)

Forskningsnetværk

Forskningsnetværk i palliation

Forskningsnetværket er et tværfagligt, åbent netværk under Dansk Selskab for Palliativ Medicin. Netværket er for alle interesserede forskere. Der stræbes efter at holde Forskerdag i Palliation en gang om året. Netværket er et forum, hvor man kan udveksle forskningsfaglige ideer og erfaringer samt inspirere og vejlede hinanden og kommende forskere inden for det palliative område. Desuden er den mere langsigtede plan at opstarte større multicentre- og nationale projekter og i det hele taget at sætte mere fokus på forskning i palliation i Danmark.

Tovholder for netværkets medlemmer: Mette Asbjørn Neergaard

» [Kommentarer \(0\)](#)

Skriv kommentar:

Felter markeret med * skal udfyldes

Kontakt

Mette Asbjørn
man@alm.au.dk

Relaterede links

- » [Medlemmer af netværket](#)
- » [Dansk Selskab for Palliativ Medicin](#)

Palliativguiden

Se hvor i landet de forskellige institutioner befinder sig

Forskningsnetværket på www

Forskningsnetværket
og www.pavi.dk ?

Gode ideer til pavi.dk

Webredaktør

Christina Stjärnqvist

Mail: cs@pavi.dk

Tlf.: 3038 2310

Se kontaktoplysninger på:

www.pavi.dk

PAVI's hovedopgaver

- Indsamling og formidling af eksisterende viden
 - hjemmeside
 - konferencer m.v.
- Koordinering og formidling af igangværende initiativer – og synspunkter, nationalt og internationalt (DMCG-PAL, uddannelse, organisatoriske og faglige initiativer)
- Kortlægning af den palliative indsats i DK
- Andre forsknings- og udviklingsprojekter

Planlagte konferencer

- Palliation i Danmark – status og visioner
3. februar 2010
- Palliativ indsats på kommunalt niveau
efterår 2010
- Palliativ indsats på hospitaler
efterår 2011

Konference – Palliation i DK

Arrangører:

- Palliativt Videncenter
- Sundhedsstyrelsen
- ”De fem” (Dansk Selskab for Palliativ Medicin, Foreningen for Palliativ Indsats - omsorg ved livets afslutning, Gruppen af Ledere ved Hospice, Palliative Teams og Palliative Enheder, Hospice Forum Danmark, Kræftens Bekæmpelse)

Målgruppe:

- Politikere, embedsfolk og faglige ledere med ansvar for og interesse i indsatsen for mennesker, der rammes af uhelbredelig sygdom og død.

Konference – Palliation i DK

Formål:

- Gøre status over den palliative indsats i Danmark - og skitsere og diskutere perspektiver.

Sted:

- Fællessalen i Folketinget

Emner:

- Status over palliativ indsats i Danmark
- Planer og udfordringer, nationalt, regionalt og kommunalt
- International inspiration

Konference – Palliation i DK

- Jesper Fisker, direktør for Sundhedsstyrelsen
- Helle Timm, chef for Palliativt Videncenter
- Henrik Larsen, overlæge ved Palliativ Medicinsk Afdeling, Bispebjerg Hospital og formand for DMCG-PAL
- Mogens Grønvold, lektor, overlæge, leder af Palliativ Medicinsk afdelings forskningsenhed Bispebjerg Hospital og formand for styregruppen for Palliativ Database
- Ane Bonderup, ledende sygeplejerske, Det Palliative Team Århus
- Bente Graversen, sundhedsdirektør, Ålborg Kommune
- Lotte Rogg, cand.med. og ph.d. Kreftsenteret, Ullevål Universitetssykehus, Norge
- Repræsentanter for sygehus, Danske Regioner og kommunernes Landsforening (navne på vej)

PAVI's hovedopgaver

- Indsamling og formidling af eksisterende viden
 - hjemmeside
 - konferencer m.v.
- Koordinering og formidling af igangværende initiativer – og synspunkter, nationalt og internationalt (DMCG-PAL, uddannelse, organisatoriske og faglige initiativer)
- Kortlægning af den palliative indsats i DK
- Andre forsknings- og udviklingsprojekter

Koordinering af og deltagelse i andre initiativer- fx DMCG PAL

- DMCG-PAL's formål:
"Sikre ensartet tilbud om – og kvalitet i palliation i Danmark for patienter og pårørende, opdelt på basisniveau og specialiseret niveau – og sikre, at denne er af international standard"

(Kommisorer for DMCG-PAL)

Forretningsudvalget:

- Henrik Larsen, formand
- Mogens Grønvold
- Mai-britt Guldin
- Lene Jørgensen
- Helle Timm

PAVI's hovedopgaver

- Indsamling og formidling af eksisterende viden
 - hjemmeside
 - konferencer m.v.
- Koordinering og formidling af igangværende initiativer – og synspunkter, nationalt og internationalt (DMCG-PAL, uddannelse, organisatoriske og faglige initiativer)
- Kortlægning af den palliative indsats i DK
- Andre forsknings- og udviklingsprojekter

Kortlægning af den danske palliative indsats på institutionsniveau

Formål:

at beskrive vilkår og indhold i den palliative indsats på institutionsniveau:

- På det specialiserede niveau (32 enheder): hospice, palliative teams, palliative enheder på hospital
- På hospitaler ”i almindelighed”
- I eget hjem/den kommunale hjemmepleje/hjemmesygepleje (98 kommuner). Ældrecheferne i alle kommuner.
- På plejehjem (ca. 1000 enheder)
- I almen lægepraksis

KORTLÆGNING AF DEN SPECIALISEREREDE PALLIATIVE INDSATS I DANMARK

Specialiseret palliativ indsats i DK

Formål med kortlægning

- At beskrive væsentlige strukturelle vilkår for den specialiserede indsats i Danmark på institutionsniveau

Formål med artikel

- At sammenholde relevante data fra kortlægningen med Sundhedsstyrelsens anbefalinger/kriterier for institutioner på specialiseret palliativt niveau

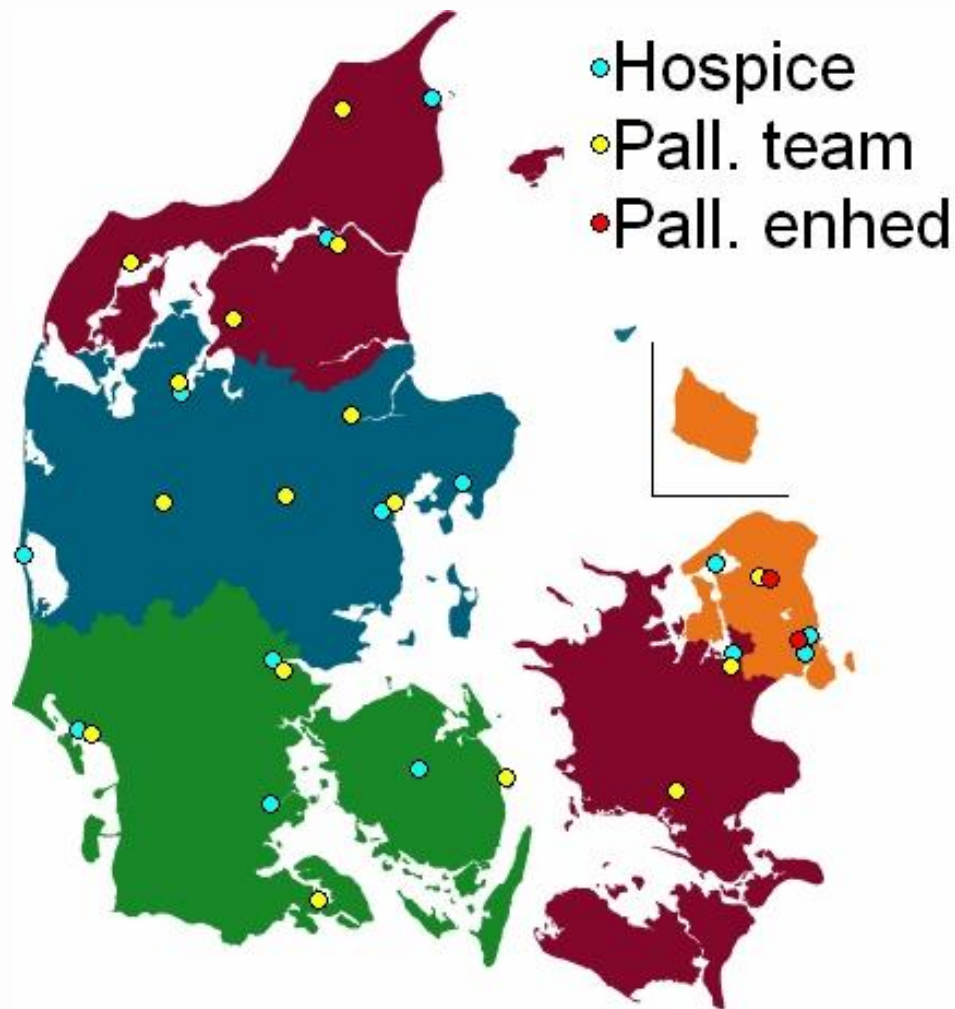
Inkluderede institutioner

32 inkluderede institutioner

14 hospicer
(to af disse har udgående teams)

16 palliative teams
2 palliative enheder

Svarprocent 100

Temaer i kortlægning på specialistniveau

Spørgeskema med følgende temaer:

- Institutionen
- Organisation og ledelse
- Bygningsmæssige rammer
- Formelle samarbejdsrelationer
- **Samarbejde om uddannelse**
- **Personaleprofil**
- **Henvisningsmuligheder og visitationskriterier**
- **Kontakttyper i forhold til patienter og pårørende**
- Dokumentation og kvalitetssikring
- **Forskning og udvikling**
- Overordnet vurdering

Sundhedsstyrelsens anbefalinger (1999) vedr. kriterier for det specialiserede niveau

- 1. Hovedopgave**
(eneste opgave og fuldtidsbeskæftigelse)
- 2. Målgruppe**
(patienter, der ikke kan kureres og med forventet kort levetid/uger-mdr. + basispersonale)
- 3. Personalesammensætning**
(læger, sygeplejersker m.fl. (fem andre grupper))
- 4. Specialuddannelse**
(specialuddannede læger (på tværs af specialer) og sygeplejersker samt for begge specialviden i palliation)
- 5. Uddannelsesopgaver**
(uddannelsesprogrammer for eget og andres personale)
- 6. Forskning, udvikling og evaluering**

Konklusion

- De specialiserede palliative institutioner i DK varierer ift antal ansatte, henvisnings- og visitationskriterier, faglige sammensætning, formelle palliative kompetencer, deltagelse i uddannelsesopgaver og kvalitetssikring.
- De specialiserede palliative institutioner i DK indfrier i varieret grad udvalgte af SSTs kriterier (1999)
- Der er behov for yderligere udforskning af forholdet mellem den specialiserede palliative indsats i DK og gældende nationale og internationale kriterier
- Der er behov for justering/opgradering af de danske nationale anbefalinger/kriterier vedr. den specialiserede indsats

Ikke så lige til...

- ...derfor en undersøgelse af hvilke enhedstyper, der lever op til hvilke retningslinjer.
- Artiklen giver et indledende overblik over feltet.
- Undersøge variationen

Kortlægning af den danske palliative indsats på institutionsniveau

Formål:

at beskrive vilkår og indhold i den palliative indsats på institutionsniveau:

- På det specialiserede niveau (32 enheder): hospice, palliative teams, palliative enheder på hospital
- På hospitaler ”i almindelighed”
- I eget hjem/den kommunale hjemmepleje/hjemmesygepleje (98 kommuner). Ældrecheferne i alle kommuner.
- På plejehjem (ca. 1000 enheder)
- I almen lægepraksis

DEN PALLIATIVE INDSATS PÅ BASISNIVEAU I DANMARK

Basisniveau - kommunalt

Formål:

- Undersøge om og hvordan den palliative indsats er en del af ældreplejen i danske kommuner

Jorit Tellervo

Basisniveau - kommunalt

Fase 1 – forvaltningsniveau

- Population: Alle 98 kommuner i Danmark
- Metode: Spørgeskemaundersøgelse/strukturerede telefoninterviews
- Respondenter: Øverste ledere af hjemmesygeplejen og plejehjem (fx ældrechefer)

Jorit Tellervo

Basisniveau - kommunalt

Fase 2 – praksisniveau

- Formål: Udspringer af fase 1
- Respondenter: Ledere af hjemmesygeplejen og plejehjemsledere
- Metode: Spørgeskemaundersøgelse
- Udvalg:
 - Enten sample af tilfældigt udvalgte kommuner
 - Eller casekommuner

Jorit Tellervo

Basisniveau - kommunalt

Fase 3:

Kvalitative
undersøgelser?

Data vil vise om
der er behov for
uddybende
kvalitative
undersøgelser

Kortlægning af den danske palliative indsats på institutionsniveau

Formål:

at beskrive vilkår og indhold i den palliative indsats på institutionsniveau:

- På det specialiserede niveau (32 enheder): hospice, palliative teams, palliative enheder på hospital
- På hospitaler ”i almindelighed”
- I eget hjem/den kommunale hjemmepleje/hjemmesygepleje (98 kommuner). Ældrecheferne i alle kommuner.
- På plejehjem (ca. 1000 enheder)
- I almen lægepraksis

Andre projekter

- Hvor dør danskerne?
(registerundersøgelse data fra SST)
- Jorit Tellervo: Omsorg for ældre mennesker i sorg
- Netværk for psykologer i Palliation og onkologi:
Spørgeskema om arbejdsvilkår og –indhold
- Viden, kompetencer og organisering i kommunal praksis – modelprojekt?

Jorit Tellervo

4. UDFORDRINGER I FREMTIDEN

Udfordringer

- Hvad kan et videncenter rykke ved? Hvad kan I bruge det til?
- At give døden en anden plads i livet (end som fejltagelse)
- Det særlige menneske og de mange?
- Palliation som fagområde eller speciale?
- Skelnen mellem basis- og specialistniveau?
- Hospice som ideal?
- Hospitalspeciale som ideal?
- Palliation og andre uhelbredelige sygdomme end kræft?
- Død og palliation i kræftfeltet?
- Dødshjælp?
- Hvornår bør/kan den palliative indsats starte?
- Hvem bør/kan være målgrupper?
- Faglighed og tværfaglighed?

Efter 2011?

Jorit Tellervo

Tak for opmærksomheden

